

***Izvajanje podporne sheme za električno
energijo proizvedeno iz OVE ali visoko
učinkoviti SPTE***

- OBDOBNO POROČILO -

Za obdobje: **od 1.1.2023 do 31.3.2023**

Datum: 07.06.2023

1. Elektrarne v sistemu podpor

Konec marca 2023 je podporna shema obsegala 3.700 enot s skupno nazivno močjo 394 MW (marec 2022: 3.803 enot z nazivno močjo 416 MW). Podrobnejša razporeditev je prikazana v tabeli v nadaljevanju.

Tabela 1: Elektrarne v sistemu podpor - stanje 31.3.2023

Tip naprave	Moč v kW	Število
Bioplinarne	15.359	22
Elektrarne na lesno biomaso	16.712	38
Hidroelektrarne	18.751	83
Individualno	930	1
Sončne elektrarne	263.242	3.242
SPTe na fosilna goriva	76.355	312
Vetrne elektrarne	3.210	2
Skupaj	394.558	3.700

V obdobju januar – marec 2023 so bile pripravljene pogodbe za 50 entitet (prvi trije meseci leta 2022 - 20 entitet), ki so vstopile v podporno shemo na novo, zaradi spremembe lastništva, spremembe vrste podpore ali druge spremembe.

Glede na vrsto izbrane podpore, je imelo konec marca 2023 70 odstotkov vseh elektrarn v shemi kot vrsto podpore izbrano »obratovalno podporo«, delež po moči pa je še višji in sicer 80 odstotkov.

2. Izplačila podpor

V prvih treh mesecih leta 2023 je bilo izplačano za približno 10 odstotka več podpor kot v prvih treh mesecih leta 2022 ob tem pa je bilo proizvedene za 33 odstotka manj električne energije.

Povprečna višina izplačane podpore v prvih treh mesecih letošnjega leta znaša 151,61 EUR/MWh, kar je višje od povprečne izplačane podpore v enakem obdobju leta 2022 (97,14 EUR/MWh).

Tabela 2: Proizvedena elektrika in povprečna izplačana podpora januar - marec leta 2023 in 2022

Obdobje	januar-marec 2023	januar-marec 2022
Količina električne energije (GWh)	185,67	263,9
Izplačila podpor po pogodbah (v mio EUR brez DDV)	28,15	25,6
Povprečna podpora (v EUR/MWh)	151,61	97,14

Proizvodnja elektrarn je odvisna tudi od vremenskih pogojev. V nadaljevanju navajamo ključne vremenske indekse (primerjave glede na podatke o dolgoletnih povprečjih Agencije RS za okolje, 1971-2000). Povprečna temperatura v obdobju prvih treh mesecev letošnjega leta je bila izrazito nad dolgoročno povprečjem (indeks glede na 30-letno povprečje je znašal 1,100). V opazovanem obdobju je bilo količina padavin precej nad dolgoletnimi povprečjem (indeks 1,089), trajanje sončnega obsevanja pa je bilo praktično enako dolgoročnemu povprečju (indeks 0,998).

VREMENSKI INDEKSI (primerjava glede na 30-letna povprečja 1971-2000, vir podatkov: ARSO)		
Temperatura (stopinje C):	I - III 2023: 1,100	(I - III 2022: 1,036)
Trajanje sončnega obsevanja (ure):	I - III 2023: 0,998	(I - III 2022: 1,469)
Padavine (mm):	I - III 2023: 1,089	(I - III 2022: 0,369)

Primerjava prvih treh mesecev leta 2023 z enakim obdobjem v letu 2022 kaže bistveno drugačno sliko proizvodnje in izplačil za enote v podporni shemi. V nadaljevanju prikazane razlike so predvsem posledica preslikave cen iz energetskih trgov na referenčne cene elementov, na podlagi katerih so določene višine podpor v podporni shemi. Posebej je potrebno omeniti dva elementa, to sta referenčna tržna cena električne energije in referenčna cena zemeljskega plina. Največji vpliv na shemo OVE in SPTE ima referenčna tržna cena električne energije, ki se je dvignila na 180 EUR/MWh in negativno vpliva na vse obratovalne podpore. Hkrati pa je prišlo do izrazitega dviga referenčne cene zemeljskega plina, kar se je izrazilo v velikem dvigu višin podpor za SPTE enote na zemeljski plin. Kljub temu da navedeno vpliva le na SPTE enote na zemeljski plin, je sprememba izjemno velika, hkrati pa omenjene enote dosegajo približno 40 % proizvodnje sheme na letni ravni.

Glede na prejšnje leto beležimo padec (evidentirane) proizvodnje pri vseh tipih elektrarn v podporni shemi, ki so predvsem posledica nižjih obratovalnih podpor – v določenih primerih je

referenčna tržna cena celo višja od skupnih referenčnih stroškov naprave, kar posledično pomeni, da naprava v aktualnem letu nima dodatne podpore (velja samo za obratovalno podporo). V letu 2023 ima približno 400 enot v shemi višino podpore 0, kar pomeni, da nimajo izplačil za proizvodnjo v letu 2023, prav tako v uradnih evidencah ne beležimo njihove proizvodnje, so pa še vedno vključene v podporno shemo.

Posledica manjše proizvodnje enot v podporni shemi so nižja izplačila sheme OVE in SPTE. Izjema so le izplačila SPTE enot na fosilna goriva. Kot že omenjeno je vpliv višje cene zemeljskega plina prevladal nad višjo referenčno tržno ceno električne energije, posledica česar je ob 18 % nižji proizvodnji tega tipa, kar za 6 mio EUR več izplačil kot v enakem obdobju prejšnjega leta. Preostalim tipom enot je referenčna tržna cena močno zarezala v višino podpore, posledica česar so torej mnogo nižje izplačane podpore.

Izplačila po vrsti naprave so predstavljena v spodnji tabeli.

Tabela 3: Izplačila podpor - stanje 31.3.2023

Tip naprave	Izplačane podpore (EUR brez DDV)	Proizvedena el. energija (v kWh)	Delež podpore (%)	Delež energije (%)
Bioplinske elektrarne	556.779	17.903.467	2,0	9,6
Drugo	483.118	1.288.008	1,7	0,7
Elektrarne na lesno biomaso	1.261.069	11.593.570	4,5	6,2
Hidroelektrarne	56.738	600.626	0,2	0,3
Sončne elektrarne	6.495.880	32.722.223	23,1	17,6
SPTE na fosilna goriva	19.296.784	121.565.452	68,5	65,5
SKUPAJ	28.150.369	185.673.346	100	100

Izplačila podpor so izvedena na podlagi prejetih računov s strani upravičencev. Z vzpostavitvijo spletnega portala centra za podpore v letu 2016 se je postopek izdaje računov močno poenostavil in pohitril za številne upravičence, ki so se na portalu registrirali. Portal ima že več kot 1.700 uporabnikov, kar predstavlja okoli 65 odstotkov vseh upravičencev. Na mesečni ravni je preko portala izdanih že tudi več kot 2.000 računov.

Slika 1: Absolutna primerjava izplačil in relativna primerjava proizvodnje po tipu naprave v prvih treh mesecih leta 2023/2022

